

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce:

PROMĚNA REGIONÁLNÍHO OBRAZU ŠVÉDSKA A JEJÍ SOUVISLOSTI

Autor práce:

David Klíma

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cíle práce jsou mnohvrstevné a poměrně tématicky diferencované - zmapovat proměnu regionálního obrazu Švédska od počátku 90. let, analyzovat vliv deindustrializace a terciarizace na regionální rozdíly, jak se v tomto směru mění a reaguje regionální politika a analyzovat vliv globalizace na regionální obraz prostřednictvím lokalizaci nadnárodních korporací. Cílům do značné míry odpovídají i výzkumné otázky. Musím konstatovat, že některé z nich na mě působí dosti zjednodušeně a lze na ně odpovědět bez hlubších analýz. Jedná se např. o otázku koncentrace ekonomických aktivit a obyvatel na jihu země (zejména ve třech metropolitních regionech v zázemí měst Stockholm, Göteborg a Malmö). Něco podobného platí i pro poslední výzkumnou otázku a to zvýšení regionálních rozdílů důsledkem lokalizace nadnárodních korporací. Asi těžko lze očekávat lokalizaci nadnárodní korporace do periferního prostoru na sever Švédska. Tato práce zkoumá vývoj regionálních rozdílů a proměnu regionálního obrazu Švédska, avšak neklade si za cíl soudit švédskou regionální politiku a její efektivitu – to je podle mě škoda. Výhradu mám ke struktuře práce. Má de facto 2 části – teoretickou (9 str.), po které následuje kapitola „Metodika“ (1 a čtvrt stránky) a pak již následuje kapitola shodná s názvem diplomové práce. Právě u „jádrové“ kapitoly bych očekával pestřejší obsahovou strukturu.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Práce s literaturou je vcelku na dobré úrovni. Autor čerpal z 60 titulů, které byly s výjimkou jednoho zahraniční provenience. Pozoruhodný je i elektronický aparát obsahující 7 stránek internetových titulů.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Metodika je největší slabinou práce (str. 21) a působní dojmem, že byla zařazena až dodatečně. Při tom se nabízely aplikace metodologických postupů prof. Hampla, který se danou problematikou dlouhodobě zabývá. Do metodologického aparátu náleží i komparační analýza; v tomto případě porovnání zjištěných výsledků s jinými srovnatelnými státy, popř. s jednotkou vyšší hierarchické úrovně – makroregionem Severní Evropa. Takto je vypovídací schopnost zjištěných výsledku dosti nízká.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analytická část nepůsobí příliš přesvědčivě. Mám výhrady k odlišným řádovostním úrovním sledovaných dané jevy – obce, vers. kraje. Tady se ukazuje, že kraje budou mít patrně lepší vypovídací schopnost. U obcí řada indikátorů „pouze“ odráží pouze jejich velikost. V textu je několikrát zmíněna skutečnost (např. str. 23 a 26), že se Švédsko dlouhodobě řadí mezi země, které mají jedny z nejmenších regionálních rozdílů na světě. Tuto skutečnost je však třeba dokumentovat ve světovém měřítku. Na str. 29 se objevuje tvrzení cit. ... „významným způsobem ovlivňuje přírůstek a úbytek obyvatel ve sledovaných celcích a přispívá k disproporcionálním změnám v počtu obyvatel. Současně působí na regionální ekonomiky, ať už pozitivně skrze snížení průměrného věku příchodem mladších obyvatel v produktivním věku, nebo negativně vlivem rostoucího průměrného věku v emigračních regionech“. Toto tvrzení je třeba hlouběji rozepřít a komentovat. Větší pozornost mohla být zaměřena i na problematiku imigrace, která se Švédska bezpodmínečně dotýká.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Závěry bych očekával více propracované a patrně i obsáhlejší. Autor si zde klade otázku do jaké míry je sledovaný vývoj determinován fyzicko-geografickými faktory. Tu si měl položit v úvodu diplomové práce či v metodologické části.

2. Formální náležitosti práce (*zatrhněte Vaši volbu*)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

Úroveň grafiky je vcelku dobrá, mám však výhrady, některé i zásadnější povahy. Do přílohy jsou zařazeny tabulky, které jsou zásadní povahy a jejich místo je určité v textu – např. příloha 8: Vývoj příjmových nerovností ve Švédsku v období 1975 až 2013 či s.85-86, kde důležité korelační tabulky zaniknou v sousedství tabulek a grafů, které mají minimální vypovídací schopnost např. o švédských firmách. Str. 76 – údaje za 19. století jsou nepochybně zajímavé, ale jsou mimo časový horizont. Tabulky a grafy sledující jednotlivé indikátory by měly mít v zájmu možné komparace identické časové horizonty.

3. Souhrn**Celkové zhodnocení práce** (*vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Práce jako celek nevypovídá o schopnostech studenta zpracovat nadstandardní odborný text, zejména co se týká aplikace metodických postupů. . Kladně hodnotím téma, které má na rozdíl od řady jiných závěrečných prací geografický charakter a snaží se naznačit alespoň rámcově některé

syntetické závěry. Existuje určité odtržení teoretické části od části analytické a postrádám diskusi se zjištěnými výsledky. Ve skrytu duše jsem doufal, že se autor pokusí zkonstruovat „vlastní“ syntetický ukazatel, který by šířeji a hlavně komplexněji sledoval danou problematiku. Postrádám i porovnání zjištěných výsledků s jinými jednotkami, zejména vyšší řádovostní úrovně.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jaké jiné metody by bylo možné aplikovat při řešení dané problematiky.

Datum: 2016-08-11

Autor posudku: Doc. RNDr. Jiří Anděl, CSc.

Podpis: